

2. O MODLITBĚ, JÍŽ SE OPLAKÁVÁ BÍDA, PROSÍ O MILOSRDENSTVÍ A PROKAZUJE ÚCTA

1. Po tom, co jsme vysvětlili, jakým způsobem se přichází k pravé moudrosti čtením a meditací, je třeba říci, jakým způsobem se k ní přichází modlitbou. Je třeba vědět, že jsou tři stupně neboli části modlitby. Prvním stupněm je oplakávání bídy, druhým prosba o milosrdenství a třetím prokazování úcty. Nemůžeme Bohu prokazovat úctu, pokud od něj nedojdeme milosti; nemůžeme Boží milosrdenství pohnout, aby nás obdaroval milostí, leda skrze oplakávání a vyznání naší bídy a nehodnosti. Vždyť každá dokonalá modlitba musí mít tyto tři části; jedna bez druhé ani nestačí, ani nevede k dosažení cíle, a tak má být toto trojí vždy spojené.

O trojím oplakávání bídy

2. Oplakávání bídy, ať už se děje kvůli kterékoli její podobě, ať kvůli provinění, ztrátě milosti, nebo vzdálení se slávě, by mělo obsahovat toto trojí: zármutek, stud a strach. Zármutek nad zatracením nebo nepříz-

ní, stud za hanebnost nebo nenáležitost a strach z nebezpečí nebo viny.

Ze vzpomínky na věci minulé vyrůstá zármutek, když se (duše) upamatovává na to, co pominula, totiž příkazy spravedlnosti; co spáchala, totiž zakázaná provinění; a co zmeškala, totiž milost života.

Z nahlédnutí současných věcí vyrůstá stud, když si (duše) uvědomuje, kde je, totiž hluboko na dně, ač byla bezmála na vrcholu; jaká je, totiž zohyděná v bahně, ač byla krásným obrazem; kým je, totiž otrokyní, ač byla svobodná.

Z předvídání věcí budoucích vyrůstá strach, neboť člověk předjímá, kam směřuje, vždyť „do pekel spěchá jeho krok“ (Př 5,5); co mu běží vstříc, totiž nevyhnutelný, a přece spravedlivý rozsudek; a co bude následovat, neboli odplata věčné smrti.

O trojí prosbě o milosrdenství

3. Prosba o milosrdenství, ať už prosíme o jakoukoli milost, se má dít s nadbytkem touhy, darované od Ducha Svatého, který „se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním“ (Ř 8,26); s nadějeplnou důvěrou, jíž se nám dostává od Krista, který „zemřel za nás

za všechny“;²⁰ s horlivostí ve vyprošování pomoci, o níž žádáme svatě a všechny dobré lidi.

To první tedy máme od Ducha Svatého, neboť skrze něj jsme od věčnosti Otcem v Synu předurčení, duchovně ve křtu znovuzrozeni a jednomyslně v církvi shromážděni.

To druhé máme od Krista, který se pro nás na zemi vydal na kříž, zjevil se ve slávě před tváří Boha Otce v nebi a je podáván matkou Církví ve svátosti.

To třetí máme od společenství svatých, totiž od sloužících andělů, kteří nám jsou záštitou, od blažených z církve vítězné, kteří se za nás přimlouvají, a díky zásluhám spravedlivých z církve bojující.

A nakolik toto trojím společně působí, natolik je účinně vyprošeno Boží milosrdenství.

O trojím prokazování úcty

4. Prokazování úcty Bohu, ať už kvůli jakékoli milosti, má zahrnovat trojím. Aby naše srdce přijalo milost, má se za prvé před Bohem v úctě sklonit; za druhé se má rozšířit,

aby se stalo oddaným a vzdávalo díky; za třetí se má pozdvihnout k zalíbení a vzájemnému rozmlouvání, které náleží Ženichovi a nevěstě a kterému učí Duch svatý v *Písni*. Jestliže se toto děje správně, přináší pak podivuhodnou radost a podivuhodný jástot, a to až do té míry, že přivádí duši k vytržení a nutí ji říci: „Je dobře, že jsme tady“ (Mt 17,14). A tu má naše modlitba skončit, ne však dříve, než „vstoupí na podivuhodné místo svatostánku, až k domu Božímu“, kde „v hlasu jástoty zní hlahol hodujících“ (Ž 42,5).²¹

5. Aby ses v uctivosti sklonil, obdivuj božskou nezměrnost a nahlížej svou nepatrnost. Abys rozšířil své srdce k velkodušnosti, upínej se k božské dobrotivosti a pohlížej na svou nehodnost. Aby ses pozdvihl k vzájemnému zalíbení, uvažuj o Boží lásce a uvědomuj si svou vlažnost, abys takovým srovnáním došel až k vytržení mysli.

6. Je třeba vědět, že máme Bohu prokazovat úctu trojím způsobem. Za prvé jakožto Otci, který nás stvořil, obnovil a vyučil. Za druhé jako Pánu, který nás vysvobodil ze chřtánu nepřítelů, vykoupil z pekelného

²⁰ Srv. 1P2,21, *Vulgata: Christus passus est pro nobis*.

²¹ Ve znění *Vulgáty* Ž 41,5.